

vort Militærvæsen har sit Oplag. Jeg tror, at det er utænkeligt, at nogen, hvis vi ikke have et Forsvar til Landsiden, skulde angribe fra Søsiden.

Nu siger man fra Modstandernes Side, at det kan ikke tænkes, at en saadan Landgang kan finde Sted. Jeg antager ikke, at der hører megen Sagkundskab til at forstaa, at det kan gøres. Jeg taler ikke som sagkyndig, men har min Viden og min Støtte hos de sagkyndige, og det er den Fordel, vi have, vi, som forsvare Befæstningsanlægene, at vi bygge paa de sagkyndige, medens Modstanderne absolut ikke kunne bygge paa Sagkundskab.

Der er sagt fra anden Side, at man skulde bygge paa de andre Nationers Højsind og Retfærdighedsfølelse. Jeg beklager, at jeg ikke kan gøre det, jeg har i min Tid set for meget af det modsatte til, at jeg skulde tro paa, at en Nation, den Dag det passer i dens Kram at krænke vor Neutralitet, dog vilde sætte Højsindet og Retfærdighedsfølelsen til Højbords. Selv i Fredens Dage har man Bevis for, hvad det Højsind og den Retfærdighedsfølelse have at betyde. Vi kunne søge Eksempler langt borte herfra og tæt herved, og vi ville finde tilstrækkelige Beviser for, at det Højsind og den Retfærdighedsfølelse, der raabes paa, ikke have meget paa sig. Den Dag vor Neutralitet skulde blive krænket mod vor Villie, og hvad Gud forbyde, den Dag vi skulde sende vore Børn eller Børnebørn ud for at værne vor Neutralitet under Forhold, hvor vi staa uforberedte baade med Værn og Vaaben, den Dag vil der lyde et Smertensskrig udover Landet, ikke alene fra de unge, som selv skulde med, men fra Fædre og Mødre, ja, jeg kan gerne sige fra alle, og den Dag vil der fældes en meget haard Dom over de Mænd, som ikke i Tide forstod, hvad man skylder sit Fædreland i første Række, og som var med til at stemme et fornuftigt Forsvar ned. En Kamp i aaben Mark, uden at Soldaterne have Udsigt til at faa faste Støttepunkter, vilde efter min Mening være noget af det mest fortvivlede, man kunde tænke sig. Og hvis man tænker sig — og det kan ske —, at den Armé, vi stillede i Marken, blev slaaet første Gang, den mødte Fjenden, idet vi kunne tænke os, at vi komme til at kæmpe med en Armé, der baade er mere veldisciplineret, velbevæbnet og større end vor, hvad vil da Resultatet blive? At man marcherer mod København og tager den i Besiddelse! Men, spørger jeg, den Dag det er sket, hvor er saa vor Selvstændighed henne?

Fra den Dag vil der maaske ikke være lang Tid tilbage, i hvilken vi faa Lov at tale vort eget Modersmaal, og fra den Dag vil det ikke være længe, før vi ikke kunne hejse det gamle Dannebrog og allerhøjest brede det over vore Borde inden Døre, og den Dag vil da komme, da vi komme til at ofre betydeligt mere paa Fæstninger, ikke blot ved København, men paa forskellige andre Steder her i Landet. Jeg tænker mig, om det skulde ske, hvad Gud forbyde, vilde man fra alle Partier her i Landet være enig om, at vi havde handlet forkert, men desværre, det var da for silde. Og dette Ord „for silde“ har en uhyggelig Klang i mine Øren, thi den Dag det lyder, vil man fordømme, at man for at fortabe sig i Doktriner og gammelt Partikævl har forsømt at tænke paa det vigtigste, nemlig det gamle Ord, der aldrig bliver for gammelt: „Sit Fædreland skylder man alt“. Det siges jo nok nu, at der er mange, der hævde, at det er ligegyldigt, om de ere Danske eller ikke Danske, blot de have et godt Udkomme; men skal Ulykkens Dag komme, da tror jeg, at Sorgen vil være lige stor, enten man staa paa den ene eller anden Side.

Derfor mener jeg, at vi skulde tænke alvorligt over disse Spørgsmaal og sørge for at faa denne vor Livssag gennemført paa en Maade, saa at vi kunne være tilfredse dermed, og saa hurtigt, at vi ikke risikere at komme bagefter. Thi det er en given Ting, at den Nation, som ikke hjælper sig selv, kan ikke vente Hjælp derfra, hvorfra vi ellers ere berettigede til at vente og haabe paa Hjælp. Saaledes tænkes og tales der, og saaledes frygtes og ønskes der i Hundredtusinder af Lægmandshjem, Hjem, der hverken tilhøre den militære Klasse eller Overklasserne. Og det er fra dette Standpunkt, jeg udtaler disse Ord, idet jeg ønsker, at det maa lykkes at samles om Regeringens Forsvarsplan, saaledes at vi saa hurtigt som muligt kunne faa et for Danmark tilfredsstillende Værn.

K. M. Klausen: Da jeg havde Ordet den første Dag, da denne Diskussion blev indledet, tillod jeg mig at rette et bestemt Spørgsmaal til Regeringen, om det skulde være under Pression fra fremmede Magters Side, at disse Forslag, som Regeringen har forelagt, ere blevne til. Jeg spurgte, om der var nogen Traktat eller Overenskomst, der forpligtede Danmark til at have et vist Maal af Krigsberedskab. Paa disse Spørgsmaal er der blevet svaret benægtende; For-